

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การแต่งนาฏศิลป์ไทย

วิชานาฏศิลป์
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
สัปดาห์ที่ 1 (1-5 พ.ย. 64)

โดยคุณครูสุดี ไพโรจน์

ตัวชี้วัด

ศ 3.1 ป.4/4 แสดงนาฏศิลป์
เป็นคู่และหม่

ศ 3.2 ป.4/3 อธิบาย
ความสำคัญของการแสดงและความ
เคารพในการเรียนและการแสดง
นาฏศิลป์

การแสดงความเคารพในการเรียนและ การแสดงนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์สากล

การแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์ไทย
และการแสดงนาฏศิลป์สากล มีรูปแบบในการแสดงความเคารพ
ที่แตกต่างกัน เพราะมีวัฒนธรรมต่างกัน ซึ่งในการแสดงนาฏศิลป์
ไทยจะมีการแสดงความเคารพที่เกี่ยวกับครูอาจารย์ ความเป็น
มงคลต่าง ๆ

การแสดงความเคารพในการเรียนและ
การแสดงนาฏศิลป์ไทย

พิธีไหว้ครู

การไหว้ครู เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของคนไทย
ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนดนตรี
และนาฏศิลป์ไทย

ความหมายของพิธีไหว้ครู

การไหว้ครู คือ การแสดงความเคารพ
กตัญญูกตเวทิต์แด่ครูบาอาจารย์ ผู้ถ่ายทอด
ความรู้ อบรมสั่งสอนให้มีวิชาความรู้ติดตัว
และสร้างคุณจริยธรรมรุ่งเรืองให้กับตนเอง
และเยาวชนไทย

ประวัตินิทโห้วครุ

นิทโห้วครุมีมำตั้งแต่โบรมณ นิยมจัดในวัน
พฤห้สบดี ซึ่งถืออ่ำเป็นวันครุ และต้องไม่ตรงกั
วันพระ นิยมประกอบนิทโห้วในเคือณคู้ ยกเว็นเคือณ ๘
เพระถืออ่ำเป็นเลขที่คู้ก่ำวหน้า มักทำกัันใน
วันข้ำงขึ้น ซึ่งถืออ่ำเป็นวันฟู ส่วนวันข้ำงแรมจะ
ถืออ่ำเป็นวันจม นิทโห้วครุเริ่มขึ้นในสมััยรัชกาล
ที่ ๔ และถือเป็นประเพณืปฏิบัติสืบต่อกัันมำ

ในการประกอบพิธีไหว้ครู ผู้ที่ทำการครอบครูต้อง
ได้รับพระราชทานครอบจากพระมหากษัตริย์ จึงสามารถ
เป็นผู้ครอบได้ และต้องมีคุณสมบัติเป็นครูเพียบพร้อม
คือ จะต้องเป็นบุรุษ (ชาย) ที่แสดงเป็นตัวละคร เพราะ
เปรียบเสมือนตัวแทนเทวดา และอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี
มีความประพฤติดี อยู่ในศีลธรรม บวชเรียนมาแล้ว
มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนาฏศิลป์ชั้นสูงและ
มีศิษย์ฝึกสอนพอสมควร

ลักษณะของพิธีไหว้ครู

๑) **พิธีสวดมนต์เย็น** คือ พิธีสงฆ์ที่มักนิยมทำก่อนวันไหว้ครู ๑ วัน

๒) **พิธีไหว้ครู** คือ การสำรวมใจรำลึกถึงพระคุณของครูที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ และพร้อมใจกันเปล่งเสียงวาทด้วยความเคารพตามผู้กระทำพิธี

๓) **พิธีครอบครู** คือ การนำศิษษะครูมาครอบเพื่อรับศิษย์ เพื่อครูจะคอยปกป้องรักษาให้ศิษย์มีความจำท่าทางในการรำ จังหวะดนตรี ผู้เรียนนาฏศิลป์ทุกคนถือว่าพิธีครอบครูเป็นพิธีสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติทำรำในระดับสูง

๔) **พิธีมอบ** พิธีนี้เป็นขั้นตอนที่สูงที่สุด คือ การได้รับมอบความรู้ ความเป็นครู ในพิธีมอบครูจะนำอาวุธในการแสดงทั้งหมดมัดรวมกัน และภาวนาคาถาให้ศิษย์น้อมรับ พิธีนี้เป็นประเพณีนิยมที่ปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน

พิธีไหว้ครู

ลักษณะของพิธีไหว้ครู

๑) **พิธีสวดมนต์เย็น** คือ

พิธีสงฆ์ที่มักนิยมทำก่อน

วันไหว้ครู ๑ วัน

๒) **พิธีไหว้ครู** คือ การสำรวมใจรำลึกถึงพระคุณ

ของครูที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์

และพร้อมใจกันเปล่งเสียงวาจาด้วยความเคารพตาม

ผู้กระทำพิธี

ลักษณะของพิธีไหว้ครู

๓) พิธีครอบครู คือ

การนำศิษษะครูมาครอบเพื่อรับศิษย์
เพื่อครูจะคอยปกป้องรักษาให้ศิษย์มี

ความจำทำทางในการรำ จังหวะดนตรี ผู้เรียนนาฏศิลป์
ทุกคนถือว่าพิธี ครอบครูเป็นพิธีสำคัญและจำเป็น
สำหรับผู้ปฏิบัติทำรำในระดับสูง

พิธีไหว้ครู

ลักษณะของพิธีไหว้ครู

๔) **พิธีมอบ** พิธีนี้เป็นขั้นตอนที่สูงที่สุด คือ การได้รับมอบความรู้ความเป็นครู ในพิธีมอบครูจะนำอาวุธในการแสดงทั้งหมดมัดรวมกัน และภาวนาคาถาให้ศิษย์น้อมรับ พิธีนี้เป็นประเพณีนิยมที่ปฏิบัติกันมาจนถึงปัจจุบัน

ประโยชน์ของการไหว้ครู

- ๑) เป็นการสร้างศิษย์ให้มีความเชื่อมั่นในวิชาความรู้ที่ได้เรียนมาและกล้าแสดงออก
- ๒) ทำให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพราะเป็นศิษย์มีครูเหมือนกัน
- ๓) สามารถนำวิชาความรู้ที่เรียนมาไปถ่ายทอดได้ด้วยความมั่นใจ
- ๔) ทำให้มีความรู้ความเข้าใจพิธีกรรมด้านนี้มากขึ้น
- ๕) เป็นการขอขมาครูเมื่อทำในสิ่งที่ผิดพลาด

การแสดงความเคารพในการเรียนและ การแสดงนาฏศิลป์สากล

การแสดงนาฏศิลป์สากลในแต่ละวัฒนธรรมมีวิธีการแสดงความเคารพที่แตกต่างกัน แต่ที่นิยมกันมากจะเป็นการโค้งคำนับก่อนการแสดง เช่น การแสดงละครเวที ละครบรอดเวย์ การแสดงคอนเสิร์ต

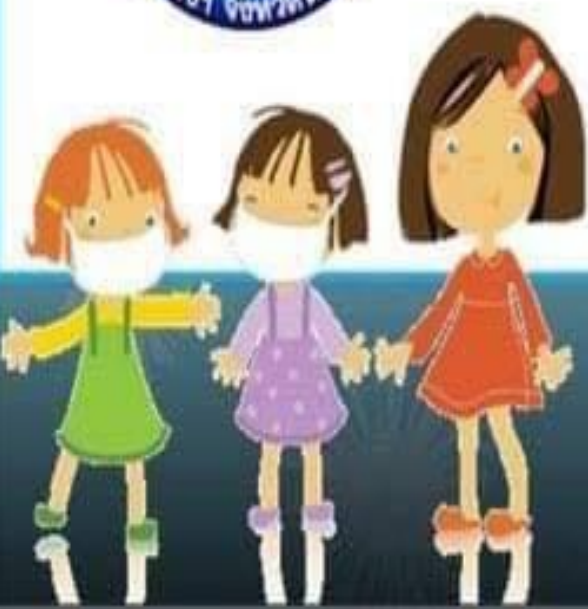
ผู้แสดงจะโค้งคำนับเพื่อแสดงความเคารพผู้ชมตอนเริ่มการแสดง หรือขอบคุณเมื่อได้รับการปรบมือ หรือเมื่อการแสดงนั้นจบลงและผู้แสดงรวมถึงผู้เกี่ยวข้องในการแสดงนั้นจะออกมาขึ้นเรียงแถวแล้วโค้งคำนับผู้ชม การแสดงเป็นการขอบคุณในตอนจบการแสดง

ซึ่งวิธีการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์สากลของแต่ละชาติจะแตกต่างกัน แต่เป็นการแสดงความเคารพเหมือนกัน

SJN Online Classroom 2021

โรงเรียนเซนต์โยเซฟนครสวรรค์
ระบบการเรียนการสอนออนไลน์

เรียนออนไลน์สู้โควิด...

